

Kantapöydässä Annina Holmberg 23.11.2017

Annina Holmberg kertoi 23.11. Kantapöydässämme vanhempiansa saattohoidosta. Ritva Homberg kuoli 2014 ja Kalle 2016.

Niinkuin Takalan Antsun kuvakollaasista näkyy, meno ei ollut sangen synkeä.

Taiteilijapersoonat Kalle ja Ritva Holmberg ovat tuttuja meille vuosikymmenten ajalta ja persoonat piirtyivät näkyviin elämän loppumetreilläkin. Vakaviin sairauksiin liittyi paljon kipua ja tuskaa. Annina oli valinnut esitykseensä näkökulman loppuaikojen hoitorutiineista ja niiden sujumisesta. Sinä aikana tapahtui paljon tragikoomisia käänteitä ja tunteet velloivat, itkettiin ja naurettiin.

Annina kertoi tapauksia ja tapaamisia:

Ritva-äiti rakasti matkustamista. Keuhkot eivät enää kestäneet lentämistä ja hän sai matkustuskiellon. Sairaalavuoteen vieressä ystävä Vesku Loiri kuunteli Ritvan vuodatusta... hirveetä on kun ei enää pääse lentämään. Vesku lohdutti, älä Ritva välitä en minäkään enää pääse juoksemaan...mutta eiköhän me Ritva olla jo lennetty ja juostu tarpeeksi. Ritva taipui siihen.

Sairaalassa on vierailuajat, mutta sinnikkyydellä rajoja voi venyttää. Näin teki Kallen luona vieraillut Samuli Edelmann. Samuli otti hädissään Anninaan yhteyttä, että mitä hän voi Kallelle viedä, hän tekee mitä vaan, mikä helpottais olotilaa. Annina oli ohjeistanut, että ravintopirtelöitä ja jugurtteja, jotta saisivat elinvoimaa vähän säilymään ja Kallen huoneessa on pieni jääkaappi.

Niinpä eräänä yönä Kalle herää, on vakavasti sitä mieltä että nyt hän näkee näkyjä. Näyssä Samuli Edelmann kyykkii jääkaapin edessä ja täyttää sitä pikkupulloilla.

Kalle havahtui hereille, oli aamuyö ja Samulihan se siinä oli. Hän tuli suoraan keikalta Kallen luo.

Annina ihmetteli jälkepäin, että miten moinen on mahdollista. Samuli selitti, että mä soitin kaikkia mahdollisia kelloja mahdollisimman pitkään, joku suostui sitten avaamaan oven ja varmaan häkellyksissään suostui hänen sinnikkääseen selitykseensä ja vaatimukseensa, hän pääsi lopulta Kallen luo.

Ritva Holmbergin siirtyminen Terhokotiin kävi mutkattomasti, mutta Kallen hoitopaikan järjestäminen oli vaikeaa. Eräs hankaluus oli sairaalan geriatri, hän oli sitä mieltä, etteivät Kallen leukemia-arvot olleet riittävät. Ja hän suositteli kovasti jotain muuta hoitopaikkaa. Holmbergit halusivat kuitenkin Terhokotiin, jonka toiminnan jatkumisen vuoksi he olivat kovasti taistelleet.

Viimeisenä oljenkortenaan geriatri ehdotti, että oletteko muuten yrittäneen ottaa vaikka konjakki-hömpsyä siihen rentoutumiseen ja unensaamiseen. Viimeisillä voimillaan Kalle sängystä murahti:

"En muuten ole,
olen raitistunut alkoholisti."

Annina päätti siirtää isän Terhokodin yksityiselle puolelle, hoitovuorokausi 450 €. Hän suunnitteli myyvänsä vanhempiensa Töölön asunnon. Yhtäkkiä taiteilijaystävät ympärillä tarjoutuivat tekemään monenlaisia asioita rahoituksen järjestämiseksi. Oli konsertti- ja levytyssuunnitelmia.

Yhtä yhtäkkiä sairaalan johtava lääkäri ilmestyi Kallen huoneeseen, tervehti häntä kädestä ja sanoi suuresti arvostavansa hänen uraansa.

Lääkäri sanoi myös, että teidän vaikea unettomuutenne on jo riittävä syy leukemisan lisäksi siirtää teidät Terhokotiin. Annina mietti, että mahdollinen julkisuuskortti, joka olisi tullut käyttöön keräyksen myötä saattoi vaikuttaa asiaan.

Isä ja äiti olivat loppuvaiheessa hyvin erilaisia potilaita. Annina kertoi, että äiti, joka oli elämänsä aikana hoitanut kaikki perheen käytännön asiat, muuttui hyvin vaativaksi. Ritvalla oli suunnaton elämänpalo ja halu. Lääkkeiden vaikutuksessa esim. tietokoneen käyttö muuttui enemmän asioita sotkevaksi, kuin niitä järjestelväksi. Ritva vaati tietokoneen Terhokotiin. Pian Annina ja Kalle veivät sen pois. Kallen mielestä tietokone oli " paholaisen saatanallinen " keksintö.

Ritvan 70-vuotisjuhlat vietettiin Terhokodissa ja ne olivat hienot juhlat.

Terhokodissa potilaat ovat keskimäärin 7-8 vrk, Ritva vietti siellä kahdeksan viikkoa. Kahden viikon jälkeen hän vaati, että joko Annina tai Kalle olivat yöt hänen vierellään. He olivat vuoronperään. Se oli toivottoman raskasta.

Kalle Holmberg ehti olla saattohoidossa reilun viikon ajan. Se oli tärkeä aika isälle. Siitä oli tullut heille toinen koti äidin sairauden aikana. Kallella ja koko perheellä oli ja on, läheinen suhde Valamoon ja Ortodoksiseen uskoon.

Annina uskoo, että portin isän leukemiaan oli aukaissut suunnaton suru äidin menehtymisestä.

Kalle halusi Ritvan luo. Syvä hengellinen vakaumus rauhoitti isän viimeiset päivät. Hänen lähellään oli hyvä ja rauhaisa olo.

Ritva ja Kalle Holmberg on haudattu Valamon kauniiseen, rauhaisaan metsähautausmaahan.

Teksti Tuula Honkanen

Kuvat Antero Takala

